

אָדָר בְּאוֹרִיִּתָּא, אֶלָּא בְּתֵרִין מְלִין, דְּכַתִּיב בְּרָאשַׁית בְּרָא אֱלֹהִים.

רבי שמעון אמר, לא אדרבר שמא קדישא, אלא על עולם שלם. דכתיב, (בראשית ב) ביום עשות יי' אֱלֹהִים אָרֶץ וּשְׁמִים. מכאן, דלא לאדרברא שמיה קדישא בריקניא. ובתיב לא תשא את שם יי' אֱלֹהִיךְ לשוא. (ס"א בתיב לא תשא את שם יי' אֱלֹהִיךְ לשוא דלא לאדרברא שמא קדישא בריקניא אלא בברכתא או בצלותא ומאן רادرבר שמא קדישא בריקניא דלא בברכתא או בצלותא סד נשמתה נפקא מיניה זמין לאותפרעה מיניה ולנקמה מיניה נוקמיין דכתיב כי לא ינקה יי' את אשר ישא את שמו לשוא)

וותגינן, אמר רבי יוסי, מהו ברכה. שמא קדישא. בגין דמיגניה משתכח ברכחתא, לכל עלמא. וברכחתא לא אשתחח על אתר ריקניא, ולא שרייא עליוי, הדא הוא דכתיב לא תשא את שם יי' אֱלֹהִיךְ לשוא.

(שמות כ) זכור את יום השבת לקדשו. רבי יצחק אמר, כתיב (שמות כ) ויברך אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְׁבִיעִי, וכתיב (שמות טז) שָׁשֶׁת יְמִים תַּלְקְטוּהוּ וּבַיּוֹם הַשְׁבִיעִי שְׁבַת לֹא יהיה בו. כיון דלא משתכח ביתה מזוני, מה ברכחתא אשתחח ביתה.

אלא כי תאנה, כל ברכאנן דלעילא ותתא, ביום שבעה תלין. ותאנה, אמאי לא אשתחח מנא ביום שבעה, משום דההוא יומא, מתברכאנן מיניה

כָּל שִׁיתָה יוֹמִין עַל־אַיִן, וְכָל חַד וְחַד יְהִיב מִזְוִיגָה לְתַתָּא,
כָּל חַד בַּיּוֹמָיו, מֵהַהִיא בְּרָכָה דְּמַתְבָּרְכָאָן בַּיּוֹמָא
שְׁבִיעָה.

וּבְגִינִי כֵּה, מֵאַנְדָּא בְּדֶרֶגָא דְּמַהֲימְנוֹתָא, בַּעַי
לְסִדְרָא פְּתֻורָא, וְלְאַתְקָנָא סְעוֹדָתָא בְּלִילְיָא
דְּשִׁבְתָּא, בְּגַין דִּתְבָּרֶךָ פְּתֻורִיה, כָּל אַיִבּוֹן שִׁיתָה יוֹמִין,
דְּהָא בְּהַהְוָא זָמָן, אַזְדָּמָן בְּרָכָה, לְאַתְבָּרָכָא כָּל שִׁיתָה
יוֹמִין דְּשִׁבְתָּא, וּבְרָכָתָא לֹא אַשְׁתַּכְחַ בְּפְתֻורָא רִיקְנִיא.
וּעַל כֵּה, בַּעַי לְסִדְרָא פְּתֻורִיה בְּלִילְיָא דְּשִׁבְתָּא, בְּגַהְמִי
וּבְמִזְוִיגָה.

רַבִּי יְצָחָק אָמַר, אֲפִילּוּ בַּיּוֹמָא דְּשִׁבְתָּא גַּמְיָה. רַבִּי יְהוֹדָה
אָמַר, בַּעַי לְאַתְעֲנָגָא בְּהָאִי יוֹמָא, וְלִמְיכָל תַּלְתָּ
סְעוֹדָתִי בְּשִׁבְתָּא, בְּגַין דִּישְׁתַּכְחַ שְׁבָעָה וּעֲפֹגָא בְּהָאִי
יוֹמָא בְּעַלְמָא.

רַבִּי אָבָא אָמַר, לְאַזְדָּמָנוֹ בְּרָכָתָא בְּאַיִבּוֹן יוֹמִין
דְּלִיעִילָא, דְּמַתְבָּרְכָאָן מֵהָאִי יוֹמָא. וְהָאִי יוֹמָא,
מְלִיאָ רִישִׁיה דְּזֹועֵר אַגְּפִין, מְטַלָּא דְּגַחִית מַעֲתִיקָא
קְדִישָׁא סְתִימָא דְכָלָא, וְאַטִיל לְחַקָּלָא דְתִפְוָתִין קְדִישִׁין,
תַּלְתָּה זָמְנִי, מִפְּדָעִיל שִׁבְתָּא, דִּתְבָּרְכָוּן בְּלָהּוּ בְּחַדָּא.
וּעַל דָּא בַּעַי בְּרָבָשׂ, לְאַתְעֲנָגָא תַּלְתָּה זָמְנִין אַלְיִין, דְּהָא
בְּהָא תְּלִיאָ מֵהֲימְנוֹתָא דְלִיעִילָא, בְּעַתִּיקָא קְדִישָׁא,

ובזעיר אֲפִין, ובחקָלָא דתפוחין. ובעֵי בר נְשׁ לאתענגא
בָּהוּ, ולמְחָדִי בָּהוּ. ומְאָן דגָרָע סֻעָדָתָא מִבְנֵיהָו, אֲחֹזִי
פְגִימָוֶתָא לְעִילָא ועֲוֹגְשִׁיהָ דְהַהְוָא בר נְשׁ סָגִי.

בגינִי כֵה, בעֵי לְסָקָרָא פַתּוֹרִיהָ, תְלַת זְמַנִּי, מִפְדָעֵיל
שְׁבַתָּא, וְלֹא יִשְׂתַּכְחַ פַתּוֹרִיהָ רִיקְנִיא, וַתְשַׁרְיָ
ברְכַתָּא עַלְיהָ, כֵל שָׁאָר יוֹמִי דְשְׁבַתָּא. וַבְהָאִ מְלָה,
אֲחֹזִי, וַתְלִי מִהְיָמָנוֹתָא לְעִילָא.

רְבִי שְׁמַעוֹן אָמַר, הָאִי מְאָן דְאַשְׁלִים תְלַת סֻעָדָתִי
בְשְׁבַתָּא, קָלָא נְפִיק וּמְכַרְזָא עַלְיהָ, (ישעה נח) אוֹ
תְתַעֲגַג עַל יְיָ, דָא סֻעָדָתָא חֲדָא, לְקַבֵּל (וַיָּקָרָא ר' פָח ע"ב)
עֲתִיקָא קָדִישָׁא דְכָל קָדִישִׁין. וְהַרְבַּתִּיךְ עַל בָמְתִי אֶרֶץ,
דָא סֻעָדָתָא תְנִינָא, לְקַבֵּל חֲקָלָא דתפוחין קָדִישִׁין.
וְהַאֲכַלְתִּיךְ נְחַלָּת יַעֲקֹב אָבִיךְ, דָא הוּא שְׁלִימָו דְאַשְׁתְּלִים
בָזעיר אֲפִין.

וְלְקַבְלֵיְהוּ בעֵי לְאַשְׁלֵמָא סֻעָדָתִיהָ, וְבָעֵי לְאַתְעַנְגָא
בְכָלְהוּ סֻעָדָתִי, ולמְחָדִי בְכָל חַד וְחַד
מִפְנֵיהָ, מְשׁוּם דָאִיהָו מִהְיָמָנוֹתָא שְׁלִימָתָא. וּבָגִין כֵה,
שְׁבַתָּא אֲתִיקָר, מִפְלָשָׁא זְמַנִּי וְחַגִּין, מְשׁוּם דְכָלָא בֵיהָ
אַשְׁתִּכְחָ, וְלֹא אַשְׁתִּכְחָ הַכִּי בְכָלְהוּ זְמַנִּי וְחַגִּי. אָמַר רְבִי
חִיאָ, בָגִין כֵה, מְשׁוּם דְאַשְׁתִּכְחָ פָלָא בֵיהָ, אִידְבָר תְלַת
זְמַנִּין. דְכַתִּיב, (בראשית ב) וַיַּכְלֵל אֱלֹהִים בַיּוֹם הַשְׁבִיעִי.

וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְׁבִיעִי. וַיָּבֹרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְׁבִיעִי.
רַبֵּי אָבָא, (נ"א רַב הַמְנוּא סָבָא) כִּד הוּה יִתְיַב בְּסֻעִידָתָא
 דְשִׁבְתָּא, הוּי חֲדִי, בְּכָל חֲדָ וְחֲדָ, וְהָוָה אָמָר, דָא
 הִיא סֻעִידָתָא קְדִישָׁא, הַעֲתִיקָא קְדִישָׁא סְתִימָא הַכְּלָא.
 בְּסֻעִידָתָא אַחֲרָא הוּה אָמָר, דָא הִיא סֻעִידָתָא דְקוֹדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. וְכֵן בְּכָלָהו סֻעִידָתִי, וְהָוָה חֲדִי בְּכָל חֲדָ וְחֲדָ.
 כִּד הוּה (דף פ"ח ע"ב) **אֲשֶׁלִים סֻעִידָתִי**, אָמָר אֲשֶׁלִיםוּ סֻעִידָתִי
 דְמַהְיִמְנוֹתָא.

רַבֵּי שְׁמֻעוֹן, כִּד הוּה אָתֵי לְסֻעִידָתָא, הוּה אָמָר הַכִּי,
 אֲתָקִינו סֻעִידָתָא דְמַהְיִמְנוֹתָא עַלְאָה, אֲתָקִינו
 סֻעִידָתָא דְמַלְפָא, וְהָוָה יִתְיַב וְחֲדִי. כִּד אֲשֶׁלִים סֻעִידָתָא
 תְּלִיתָהּ, הוּוּ מִכְרוֹזֵי עַלְיהָ, אָז תִּתְעַבֵּג עַל יְיָ וְהַרְכַּבָּתִיק
 עַל בְּמַתִּי אָרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךְ נְחַלָּת יַעֲקֹב אָבִיךְ.

אָמָר **רַבֵּי אַלְעֹזֵר לְאָבוֹי**, אַלְיוֹן סֻעִידָתִי הַיְד מִתְתַּקְנִין.
 אָמָר לֵיהֶ, לִילֵיא דְשִׁבְתָּא, בְּתִיב, וְהַרְכַּבָּתִיךְ עַל
 בְּמַתִּי אָרֶץ. בֵּיה בְּלִילֵיא, מִתְבָּרְכָא מַטְרוֹנִיתָא, וּכְלָהו
 חַקֵּל תְּפֻוחִין, וּמִתְבָּרְכָא פַּתּוּרִיהָ הַבָּר גַּשׁ, וּנְשַׁמְתָּא
 אַתְוֹסְפָת, וְהָוָא לִילֵיא, חֲדוֹה דְמַטְרוֹנִיתָא הוּי. וּבְעֵי בָר
 גַּשׁ לְמַחְדי בְּחִדּוֹתָא, וְלִמְיכֵל סֻעִידָתָא דְמַטְרוֹנִיתָא.
 בַּיּוֹם א דְשִׁבְתָּא, בְּסֻעִידָתָא תְּגִינִּיא, בְּתִיב (ישעה בה) אָז
 תִּתְעַבֵּג עַל יְיָ. עַל יְיָ וְדָא. דְהָהִיא שְׁעַתָּא

אתגְלִיא עֲתִיקָא קָדִישָׁא, וְכֹלְהוּ עַלְמִין בְּחִדּוֹתָא, וְשַׁלְיִמוּ וְחִדּוֹתָא דֵעַתִּיקָא עֲבָדִיבָן, וְסֻעָודָתָא דִילִיה הָוָא וְדָא.

בְּסֻעָודָתָא תְּלִיתָה דְשִׁבְתָּא, פְתִיב וְהַאֲכָלָתִיךְ נְחַלָת יְעָקָב אָבִיךְ. דָא הִיא סֻעָודָתָא דְזַעַיר אָפִין, דְהָווִי בְּשַׁלְיִמוֹתָא. וְכֹלְהוּ שִׁיתָא יוֹמִין, מִהָהוָא שַׁלְיִמוּ מְתַבְּרָכוֹן. וּבְעֵי בֶר נְשׁ לְמַחְדֵי בְּסֻעָודָתִיה, וְלֹא שְׁלָמָא אָלִין סֻעָודָתִי, דְאִינּוֹן סֻעָודָתִי מִהִימָנוֹתָא שְׁלִימָתָא, דְזַרְעָא קָדִישָׁא דִיְשָׂרָאֵל, דֵי מִהִימָנוֹתָא עַלְאהָ, דָהָא דִילְהָוָן הָיָא, וְלֹא דְעַמִּין עֲוֹבָדָת כּוֹכְבִים וּמְזּוֹלֹת. וּבְגִינִי בְּךָ אָמַר, (שםות לא) בִּינִי וּבִינִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

תָא חֹזֵי, בְּסֻעָודָתִי אָלִין, אֲשַׁתְמוֹדָעָנוּ יִשְׂרָאֵל, דְאִינּוֹן בְּנֵי מַלְפָא. דְאִינּוֹן מַהִיכָלָא דְמַלְפָא, דְאִינּוֹן בְּנֵי מִהִימָנוֹתָא, וּמְאָן דְפָגִים חַד סֻעָודָתָא מִפְנִيهָ, אֲחֹזֵי פְגִימָתָא לְעַילָא, וְאֲחֹזֵי גְרָמִיה דְלָאו מַבְנֵי מַלְפָא עַלְאהָ הָוָא, דְלָאו מַבְנֵי הִיכָלָא דְמַלְפָא הָוָא דְלָאו מַזְרָעָא קָדִישָׁא דִיְשָׂרָאֵל הָוָא. וּיְהִבְנֵי עַלְיהָ חִוּמָרָא דְתִלְתָ מְלִין, דִינָא דְגִיהָפָם וְגוֹ.

וְתָא חֹזֵי, בְּכֹלְהוּ שָׁאר זְמָנִין וְחָגִין, בְּעֵי בֶר נְשׁ לְחִדֵי, וְלְמַחְדֵי לְמַסְבָנִי. וְאֵי הָוָא חִדֵי בְּלְחוֹדוֹי, וְלֹא יְהִיב לְמַסְבָנִי, עֲוֹנְשִׁיה סָגִי, דָהָא בְּלְחוֹדוֹי חִדֵי, וְלֹא יְהִיב חִדֵי

לآخرא. עליה כתיב, (מלאכיב) וזריתך פרש על פניכם פרש חגייכם. ואילו איה בשבתה חדי, אף על גב דלא יהיב לאחררא, לא יהבין עליה עונשא, כשאר זמגין ותגין, דכתיב פרש חגייכם. פרש חגייכם קאמער, ולא פרש שבתכם. וכותיב (ישעה א) חד שיכם ומועדריכם שנאה נפשי. ואלו שבת לא קאמער.

ובגיניו כה כתיב, בגין ובין בני ישראל. ומשום דכל מהימנותא אשתח בשבתה, יהבין ליה לבר נש בשמתא אחרא, בשמתא עלאה, בשמתא דכל שלימו בה, כדוגמא דעלמא דאתה. ובגיניו כה אקרי שבת. מהו שבת. שמא דקודשא בריך הוא. שמא דאייה שלים מכל סטרוי.

אמר רבי יוסי, ודאי כה הוא. ווי ליה לבר נש, שלא אשלים חדותא דמלפה קדיישא. ומאן חדותא דיליה. אלין תלת שעודתי מהימנותא. שעודתי דאברהם יצחק ויעקב כלילן בה. וכלהו חדו על חדו מהימנותא שלימوتא, מכל סטרוי.

תאנא, בהדין יומא מתעטרן אbehon, וכל בגין ינקין, מה דלאו ה כי בכל שאר חgin זמגין. בהדין יומא, חייביא דגיהגט נייחין. בהדין יומא, כל דיןין אתקפין, ולא מתרין בעלמא. בהדין יומא אוריתא מתעטרא

בעטרין שלימין. בהדיין יומא, חדותא ותפנוקא אשתחמע, במאתן וHAMASHIN עלמין.

תא חזי, בכל שיתא יומי דשבתא, כד מטה שעטה הצלותא דמנחה, דינא (קנו ע"א) תקייפא שלטא, ובכל דיבין מתרין. אבל ביומא דשבתא, כד מטה עדן דצלותא דמנחה, רעוא דרעוין אשתח, ועתיקא קדישא גליה רצון דיליה, וכל דיבין מתכפין, ומשתבח רעותא וחדו בכלא.

ובהאי רצון, אסתלק משה, נבייה מהימנא קדישא מעולם. בגין למנדע, דלא בדין אסתלק, וההייה שעטה (דף פ"ט ע"א) ברצון דעתיקא קדישא נפק בשמתיה, ואתטמר בה. בגין כה, (דברים לד) ולא ידע איש את קברתו כתיב. מה עתיקא קדישא, טמירה מכל טמירים, ולא ידען עלאין ותתאין. אווף הכא, האי בשmeta דאטטמר בהאי רצון, דאתגלייא בשעתא דצלותא דמנחה דשבתא, כתיב ולא ידע איש את קברתו והוא טמיר מכל טמירים העולם, ודינא לא שלטא בה. זפהה חולקיה דמשה.

תאן, בהאי יומא, דאוריתא מתעטרא בה, מתעטרא בכלא, בכל איבון פקידין בכל איבון גורין ועוגשין, בשבעין ענפין דגהרא, דזהרין

מכל סטרא וסטרא. מאן חמִי, ענפין דנפקין מכל ענפא
וענפא, חמַשא קיימין בגו אילבָא, כלְהו אנטפין בהו
אחידן. מאן חמִי, אינון טרעין דמתפתחן בכל סטר
וסטר, כלְהו מזדרהין ונתרין, בההוא נהרא דנפיק ולא
פסק.

כל ברוזא נפיק, אתערו קדייש עליוגין, אתערו עמא
קדישא, דאתבחר לעילא ותטא. אתערו חדוותא
לקדמות מאיריכון. אתערו בחדותא שלימתא. איזדמנו
בתלת חדוון, דתלת אבן. איזדמנו לקדמות מהימנותא,
דחדווה לכל חדותא. זפאה חולקכון, ישראל קדיישין,
בעלמא דין ובעלמא דאתה. דא הוא ירותא לכון, מכל
עמים עובי עבודת כוכבים ומזרות. ועל דא כתיב, בגין
ובין בגין ישראאל.

אמר ר' יהודה, הא הוא ודאי. ועל דא כתיב זכור את
יום השבת לקדשו וכתיב (יি' קדושים תהיו כי
קדוש אני יי'). וכתיב, (ישעה נה) וקראת לשבת עג' לקדוש
יי' מכובד.

תאנא, בהאי יומא, כל גשمتיהון דצדיקיא, מתעדניין
בתפנוקי עתיקה קדיישא, סתימה דכל סתימין.
ורוחא חדא מעוגגא דההוא עתיקה קדיישא מתפשטא
(ההוא מתפשט) בכלו עליין, וסלקא ונחתא,

ומתפסטה לכללו בני קדישין, לכלהו בטורי אוריותא, וביהין בניחא שלים, מתבשי מפללה, כל רוגזין, כל דיבין, וכל פולחנין קשין. הדא הוא דכתיב, (ישעה ד) ביום הביגח יי' לך מעצבך ומרגוז ומון העבודה הקשה.

בגיני פה, שקל שbeta לקל אוריתא, וכל דנטיר שבתא, באילו נטיר אוריתא כלל. וכתיב (ישעה ג) אשרי אנווע ישעה זאת ובן אדם יחויק בה שומר שבת מהלו ושומר ידו מעשות כל רע. אשטע, דמאן דנטיר שבת, במאן דנטיר אוריתא כלל.

ר' יודאי שאיל ליה לר' שמואל, יומא חד דאערע עמיה בארכא, אמר ליה, ר', הא כתיב (ס"א בפרשタא דשבת) בפרשタא דא שבת, דאמר ישעה, דכתיב, (ישעה ג) כה אמר יי' לسفرיסים אשר ישמרו את שבתו וגו', וגנתתי להם בביתי ובחוותי וגו'. מה קא מיר.

אמר ליה, קפוטקהה, חמרך קטרי בטיפסא, ונחתת, דמלה דאוריתא בעי צחותא. או אפיקי לאחרך, וויל אברדא, ותבעון לבך. אמר ליה, בגיניה דמר עבידנא ארחה, ובתריה דמר אסתבל בשכינתא.

אמר ליה, תא חוו, מלה דא הא אוקמוּה חבריא, ולא פרישו מלה. כה אמר יי' לسفرיסים. מאן סריסים. אלין אינון חבריא, דמשתדל באוריתא, ומסרי

גְּרָמִיָּהוּ כֹּל שִׁיתָּא יוֹמִין דְשִׁבְתָּא, וְלֹעֲזָן בָּאוּרִיתָא,
וּבְלִילִיא דְשִׁבְתָּא מַזְרִיזִי גְּרָמִיָּהוּ בְּזֻוּגָא דְלָהּוֹן, מִשּׁוּם
דִּידָּעִי רָזָא עַלְּאָה, בְּשֻׁעַתָּא דְמַטְרוֹנִיתָא אַזְדוֹגָת
בְּמַלְכָּא.

וְאִינּוֹن חֶבְרִיאָה דִּידָּעֵן רָזָא דָא, מַכְבוּגִין לְבִיהָה
לְמַהְיָמָנוֹתָא דְמַאְרִיהּוֹן וּמַתְבִּרְכָּאָן בָּאִיבָּא
דְמַעְיהָוּן בְּהַהְיוֹא לִילִיא. וְדָא הוּא דְכִתְבָּה, אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ
כַּמָּה דָאת אָמֵר, (בראשית לו) וְאָבִיו שִׁמְרָה אֶת הַדָּבָר.

וְאַקְרָיוֹן סְרִיסִים וְדָאי, בְּגַין לְחַפְּכָה לְשִׁבְתָּא לְאַשְׁפְּחָא
רָעוֹא דְמַאְרִיהּוֹן, דְכִתְבָּה וּבְחַרְוָה בָּאֲשֶׁר חַפְּצָתִי.
מַאי בָּאֲשֶׁר חַפְּצָתִי. דָא זְוִיגָא דְמַטְרוֹנִיתָא. וּמַחְזִיקִים
בְּבְרִיתִי, כֹּלֶא חַד, בְּבְרִיתִי סְתִּים. זְכָא חַוְלָקִיהָ דְמָאָן
דְאַתְקָדֵש בְּקָדוֹשָׁה דָא, וַיַּדְעַ רָזָא דָא.

תָא חַזִי, כְּתִיב שִׁשְׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעַשְׁתָּא כֹּל (דף פ"ט ע"ב)
מְלָאכָתָךְ וַיּוֹם הַשְׁבִּיעִי שְׁבָת לִיְיָ אֱלֹהִיךְ וְגַוּ, כֹּל
מְלָאכָתָךְ, בָּאִינּוֹן שִׁיתָּא יוֹמִי עֲבִידָתִיָּהוּ דְבָנִי נְשָׁא
וּבְגַין הָאֵי מְלָה. לֹא מְזֻהּוּגִי חֶבְרִיאָה, בָּר בְּזַמָּנָא דְלָא
יִשְׂתַּפֵּח מְעַבִּידָתִיָּהוּ דְבָנִי נְשָׁא, אַלְאָ עֲבִידָתִיהָ דְקָוִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. וּמַאי עֲבִידָתִיהָ. זְוִיגָא דְמַטְרוֹנִיתָא, לְאַפְקָא
נְשַׁמְתִּין קָדִישֵׁין לְעַלְמָא.

וּבְגַין כֵּה, בְּהָאֵי לִילִיא חֶבְרִיאָה מַתְקָדֵשִׁי בְּקָדוֹשָׁה

דְמַעֲרִיהוֹן, וּמִכּוֹנוֹנִי לְבִיהָו, וּנְפַקֵּנִי מַעֲלִי, בְּנִין
קְדִישֵׁין, דְלֹא סְטוֹן לִימִגָּא וְלִשְׁמָאָלָא, בְּנִין דְמַלְכָא
וּמַטְרוֹנִיתָא. וּעַל אַלְיָן בְּתִיב, (דברים י) בְּנִים אַתֶּם לִיְיָ
אֱלֹהֵיכֶם, לִיְיָ אֱלֹהֵיכֶם וְדָאי. בְּגִין דְאַלְיָן אַקְרָון בְּנִין
דִּילִיה, בְּנִין לְמַלְכָא וּלְמַטְרוֹנִיתָא.

וְהָא דְעַתִּיהוּ דְחַבְרִיָּא דִיְדֻעַין רָזָא דָא, בְּדָא מַתְדַּבָּקָן.
וּבְגִין כֵּה אַקְרָון בְּנִין לְקוֹדֵשָׁא בָּרֵיךְ הוּא. וְהַנִּי
אַיְנוּ דְעַלְמָא מַתְקִיּוֹמָא בְּגִינִיָּהוּ. וְכֵד סְלִיק עַלְמָא
בְּדִינָא, אַסְתַּכְלֵל קְוִידָשָׁא בָּרֵיךְ הוּא בְּאַיְנוּ בְּגִינוֹי, וּמַרְחָם
עַל עַלְמָא. וּעַל דָּא בְּתִיב (ירמיה ב) כָּלה זָרָע אָמָת. זָרָע
אָמָת וְדָאי. מַהוּ אָמָת. עַזְקָא קְדִישָׁא שְׁלִימָתָא. בִּמְהָ
דָאָת אָמָר (מייבח ז) תְּפַנּוּ אָמָת לִיעַקְבָּ. (אמָת דָא קְוִידָשָׁא בָּרֵיךְ הוּא)
וְכָלָא חַד. וּבְגִינִי כֵּה, זָרָע אָמָת וְדָאי.

אָמָר לֵיה ר' יְהִדָּאִי, בָּרֵיךְ רְחַמְנָא דְשִׁדְרָנִי הַכָּא, בָּרֵיךְ
רְחַמְנָא, דְהָא מֶלֶה דָא שְׁמַעַנָּא מְפֻומָּה. בְּכָה רְבִי
יְהִדָּאִי. אָמָר לֵיה ר' שְׁמַעוֹן, אָמָאִי קָא בְּכִית. אָמָר לֵיה,
בְּכִינָא, דְאַמִּינָא הָווִי לְאַיְנוּ בְּנִי עַלְמָא, דְאַרְתִּיהוֹן
בְּבָעֵירִי, וְלֹא יְדַעַי וְלֹא מְסֻתְּבָלִי, דְטַב לֹזָן דְלֹא
אַתְּבָרְיָאָג. וּוֹי לְעַלְמָא כֵּד יְפֻוק מֶרֶבֶת, דְמָאָן יְכַיל
לְגַלְאָה רָזִין, וּמָאָן יְגַדֵּע לֹזָן, וּמָאָן יְסַתְּבֵל בְּאַרְחִי
אוֹרִיִּתָּא.

אמר ליה, חִיֵּה, לִיתْ עַלְמָא אֶלָּא לְאַיִן חֶבְרִיאָא,
 דְּמַשְׁתְּדָלִי בָּאֲוֹרִיאִתָּא וַיַּדְעֵין סְתִימִי אֲוֹרִיאִתָּא.
 וְדָאִ בְּקַשּׁוֹט גִּזְרוֹ חֶבְרִיאָא עַל עַמָּא דָאָרָעָא, דְּמַחְבְּלִין
 אֲרָתִיָּהוּ, וְלֹא יַדְעֵין בֵּין יָמִינָא לְשִׁמְאָלָא, דְּהָא אַיִן
 בְּבָעֵירִי, דִּיאָות לְמַעַבֵּד בְּהָוּ דִּיבָּא, אַפְּילָו בַּיּוֹם
 הַפְּפּוֹרִים. וְעַל בְּנִיהָו בְּתִיבָּה, (חוּשָׁב) כִּי בְּגִי זְנוּגִים הַמָּה,
 בְּגִי זְנוּגִים מִמְּשָׁ.

אמר ליה, ר', הָאִי קָרָא בְּעֵי לְאַתִּי שְׁבָא בָּאָרְחוֹי. בְּתִיב
 (ישעה נו) וְגַתְתִּי לָהֶם בָּבִיתִי וּבְחוּמוֹתִי יָד וִשם טוֹב
 מַבְנִים וּמַבְנּוֹת שֶׁם עַוְלָם אַתָּן לוּ. אַתָּן לָהֶם מַבְעֵי לִיהְיָה
 מַהוּ אַתָּן לוּ.

אמר ליה, תָּא חֹזֵי, וְגַתְתִּי לָהֶם בָּבִיתִי, מַהוּ בִּיתִי. כִּמֵּה
 דָאָת אָמֵר (במדבר יב) בְּכָל בֵּיתִי נָאָמֵן הוּא. (שָׁמָא דַקּוּדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲקָרֵי בֵּיתִי) וּבְחוּמוֹתִי, כִּמֵּה דָאָת אָמֵר (ישעה סב) עַל
 חֻמוֹתֵיכֶךָ יְרוֹשָׁלָם הַפְּקַדְתִּי שׂוֹמְרִים יָד וִשם, כְּלֹזֶר
 דִּישְׁלָפֹן בְּשִׁמְתֵּין קְדִישֵׁין מְדוּכָּתָא דָא. וְהָהוּא יָד, חַוְּלָק
 בְּאַשְׁלָמָוֹתָא. טָב, מְלִיאָא מַבְנִין וּמַבְנָתָן. שֶׁם עַוְלָם אַתָּן
 לוּ, לְהָהוּא חַוְּלָק שְׁלִים. אֲשֶׁר לֹא יִפְרַת לְדָרִי דָרִין. דָּבָר
 אַחֲר אַתָּן לוּ לְהָהוּא דִּידָע רֹזָא דְמַלָּה, וַיַּתְפּוּן בִּמְהָדָבָעִי
 לְכִוּנָא.

תו אָמֵר ר', שְׁמַעוֹן, בְּתִיב, (שמות ל"ט) לֹא תִּבְעַרוּ אֲשׁ בְּכָל

מוֹשְׁבּוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְׁבָּת. מַאי טֻמָּא. בְּגַין דָּלָא אֲתַחַזִּי דִּינָא בְּהָאִי יוֹמָא. וְאִי תִּמְאָהָא לְגַבּוֹהָ סְלִקָּא. בְּכָל מוֹשְׁבּוֹתֵיכֶם קָאָמֵר, וְלֹא לְגַבּוֹהָ. וְהַהוּא דְּסְלִקָּא לְגַבּוֹהָ, לְאַכְפִּיא לְדִינָא אַחֲרָא סְלִקָּא. דְּתַנְיָנָן, אִית אָשָׁא אֲכָלָא אָשָׁא. וְאָשָׁא דְּמַדְבָּחָא, אֲכָלָא אָשָׁא אַחֲרָא.

וּבְגִינִּי כֵּה, אַתְגַּלְיָא עַתְקִיקָא קָדִישָׁא בְּהָאִי יוֹמָא, מִכָּל שְׁאָר יוֹמִין. וּבָזְמָנָא דְּאַתְגַּלְיָא עַתְקִיקָא, לֹא אֲתַחַזִּי דִּינָא כָּלָל. וְכָל עַלְאַיִן וִתְתַאֲיִן מִשְׂתַכְחִין בְּחִדּוֹתָא שְׁלִימָתָא, וְדִינָא לֹא שְׁלַטָּא.

תָּאָנָא, כְּתִיב (שמות לא) כִּי שְׁשָׁת יְמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת הַשָּׁמְיִם וְאֶת הָאָרֶץ. שְׁשָׁת יְמִים וְדָאי, וְלֹא בְּשָׁשָׁת. וְהַנִּי יוֹמִין קָדִישִׁין עַלְאַיִן, אַקְרָיוֹן יוֹמִי דְּשָׁמָא קָדִישָׁא אַתְכָּלֵיל בָּהוּ, וְאַיְבָּוֹן אַתְכָּלֵילָן בְּיַהְתָּה. זְפָאָה חַוְּלָקִיהָוּן דְּיִשְׂרָאֵל מִכָּל עַמִּין עוֹבֵדִי עֲבוֹדָת כּוֹכְבִים וּמְזָלוֹת, עַלְיָהוּ כְּתִיב, (דברים ז') וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּיַיִן אֱלֹהִיכֶם חַיִים כּוֹלְכֶם הַיּוֹם.

(דף צ' ע"א) (שמות כ') פְּבִדָּא אֶת אַבְיךָ וְאֶת אֶמֶּךָ. רַבִּי חַיִיא פָּתָח, (בראשית ב') וּנְהָרָי יוֹצֵא מַעַדְנוּ וְגַוּ. וּנְהָרָ, דָא נְבִיעָוּ דְּמִבּוּעָא, דְּנִפְיִיק תְּדִיר וְלֹא פְּסָק. וּמְנְהָרָא דְּמִבּוּעָא דָא, אַתְשִׁקְיָא כָּל גַּבְּתָא דְּעַדְן. וְהַהוּא בְּהָרָא דְּמִבּוּעָא קָדִישָׁא, אַקְרֵי אַבָּב. מַאי טֻמָּא. מְשׁוּם דְּאַיְהָ נְבִיעָא לְאַתְזָנוֹא לְגַנְתָּא.

רַבִּי אֲבָא אמר, עַדְן מִמְשֵׁא אֶקְרֵי אָב. מִשּׁוּם דְהָאֵי עַדְן,
מִשְׂתַכָּח מִהְהוֹא אֶתְר, דְאֶקְרֵי אֵין. וּבְגִינֵּי כֵּה, אֶקְרֵי
אָב. וְהָא אָוְקִימְנָא, מִאֶתֶּר דְשָׁאָרִי לְאַתְמַשְׁכָא כֹּלָא,
אֶקְרֵי אַתָּה, וְאֶקְרֵי אָב. פְּמַה (עיין סוף הספר גי' מספר לבנת הספר)

דָאָת אָמֵר, (ישעיה סג) **כִּי אַתָּה אָבִינוּ.**

ר' אֶלְעֹזֶר אמר, פְּבַד אֶת אָבֵיכֶ, דָא קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
וְאֶת אַמְּהָ, דָא בְּגַסְתָּ שִׁזְרָאֵל. אֶת אָבֵיכֶ, אֶת דִּיְקָא,
לְאַכְלָלָא שְׁכִינְתָּא (דבר אחר על אלה). **רַבִּי יְהוֹדָה** אמר, פְּבַד
אֶת אָבֵיכֶ, סְתִּים. וְאֶת אַמְּהָ, סְתִּים. דְהָא כֹּלָא תֹּהֵה
בְּמַנְיִינָא. אֶת, לְרֻבּוֹת כֹּל מַה דְלַעַילָּא וְתַתָּא.

רַבִּי יוֹסֵי אמר, הָאֵי דָאָמֵר **רַבִּי אֲבָא**, מִאֶתֶּר דְשָׁאָרִי
לְאַתְמַשְׁכָא כֹּלָא, אֶקְרֵי אַתָּה, שְׁפִיר. דְהָא
אוֹלִיפְנָא, הָהּוֹא דְטַמֵּיר וְלֹא אִית בֵּיהֶ שִׁירוֹתָא, קְרִיבָן
הָוּא. מִאֶתֶּר (ויקרא ב', ע"א וע"ב, ר"ץ ע"א) דְשִׁירוֹתָא אַשְׁתַכָּח,
קְרִיבָן אַתָּה. וְאֶקְרֵי אָב. וְכֹלָא חַד. בְּרִיךְ שְׁמִיה לְעַלְםָן
וְלַעַלְמִי עַלְמִיא אָמֵן.

רַבִּי חִזְקִיָּה אמר, וְדָאי כֹּלָא חַד. פְּבַד אֶת אָבֵיכֶ, דָא
קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאֶת אַמְּהָ, דָא בְּגַסְתָּ שִׁזְרָאֵל.
דְהָא תָּנָן, אָמֵר **רַבִּי שְׁמַעוֹן**, פְּתִיב (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִיְיָ
אֱלֹהִיכֶם, הָהּוֹא אֶתֶּר דְאֶקְרֵי בְּנִים. וּבְגִינֵּי כֵּה סְתִּים
דְמַלָּה, פְּבַד אֶת אָבֵיכֶ וְאֶת אַמְּהָ, לְאַכְלָלָא כֹּלָא,

דָלְעִילָא וַתַּתֵּא. ר' יִצְחָק אָמַר, לְאַכְלָלָא בֵּיתְךָ בַּיִתְךָ,
דָהּוֹא אֲעִיל לֵיהֶל לְעַלְמָא דָאָתִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכַלְלָא
דָקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָוֹא הוּוִי.

תָּאָנָא, בְּהַנִּי חַמְשׁ אָמִירָן, בְּלִיל פְּלָא. בְּהַנִּי חַמְשׁ
אָמִירָן, אַתְגַלְיָפוּ חַמְשׁ אַחֲרָנִין, וְדָאִי חַמְשׁ גַּו
חַמְשׁ. הָא בִּיצְדָּה. אָנְכִי יְיָ אֱלֹהִיךְ, (פ"ד ע"ב) לְקַבֵּל לֹא
תַּרְצַח. דְתַגְיִינָן, (אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה) תְּרִין
אַלְיָן, בְּכַלְלָא חַדָּא אַתְבָּלִילָן, דָמָאוּ דָקְטִיל, אַזְעִיר
דָמוֹתָא וְצַלְמָא דָמָאִיה. דְכַתִּיב, (בראשית ט) כִּי בְּצַלְמָם
אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. וּכְתִיב (יחזקאל א) וְעַל דָמוֹת הַכְּפִסָּא
דָמוֹת בְּמִראָה אָדָם.

אָמַר ר' חִיאָא, כְתִיב (בראשית ט) שְׁפֵךְ דָם הָאָדָם בְּאָדָם דָמוֹ
יְשִׁפֵּךְ וְגַוּ, (שְׁפֵךְ דָם הָאָדָם) מֵאָן דְשִׁפֵּיךְ דָמָא, כְאַלְוָי
אַזְעִיר דָמוֹתָא וְצַלְמָא דָלְעִילָא, בְּלוֹמָר, לֹא אַזְעִיר
דָמוֹתָא דָא, אַלְאָ דָמוֹתָא אַחֲרָא, מִשְׁמַעַדְכְתִיב שְׁפֵךְ דָם
הָאָדָם בְּאָדָם דָמוֹ יְשִׁפֵּךְ. בְּאָדָם עַלְאהָ, מִטֵּי הָאֵי
פְגִימָוֹתָא, מַהְ הוּא דָמָא דָאוֹשִׁיד. מַאי טֻמָּא. מִשּׁוּם כִּי
בְּצַלְמָם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. וּבְגִין פְּהָ, הָא בְּהָא תַלְיָא.
לֹא יְהִי לְךָ, לְקַבֵּל לֹא תַגְאַף דָא מִשְׁקָר בְּשָׁמָא
דָקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָוֹא, דָאַתְרָשִׁים בֵּיתְךָ בְּבָרְגָשׁ.
וּבְדָא, בָּמָה וּבָמָה חֹבֵין וְגַזְרֵין וְעַוְבְשֵׁין, תַלְיָא. וּמֵאָן